

**NIČ BAT, LARA!
Draga Potočnjak**

Če želite, **lahko avtorico knjige Drago Potočnjak povabite na vašo šolo** – pišite nam na sola@amnesty.si; za lažjo komunikacijo, prosimo, pripišite tudi svojo telefonsko številko. Če se glede na vaše zmožnosti dogovorimo za daljši obisk, je lahko vključena tudi izvedba izkustveno gledališke delavnice z avtorico v povezavi s temami iz knjige.

Zelo bomo veseli, če boste vzpodbudili mlade, da sami izvedejo katero od aktivnosti ali sami oblikujejo dodatno aktivnost – pogovor z avtorico, pogovor o kakšni od tematik iz knjige, uprizoritev dela besedila, oblikovanje plakatov ... **Z veseljem bomo mlade in njihove akcije predstavili tudi v naši reviji in/ali na spletu.**

V delu v poročilu vas prosimo tudi za prijave mladih, ki bi bili zainteresirani za sodelovanje z Amnesty International Slovenije.

Že vnaprej hvala tudi za **utrinke o vseh aktivnostih**, ki jih boste izvedli!

Video izjavo in nagovor Drage Potočnjak si lahko ogledate tu:

<https://youtu.be/6rDSzaD6RR8>

Sledijo

1. Predlogi aktivnosti, ki jih lahko **v različnem obsegu ali na različne načine** vključite v vaše aktivnosti z mladimi, odvisno od vaših želja in izobraževalnega konteksta.
2. Predlogi za samostojno delo mladih: **stran 5**.
3. **Informacije o tem, kako nam, prosimo, poročajte o vaših aktivnostih, s povezavo na evalvacijo.** Slednja je **obvezna**, saj želimo **naša gradiva narediti čim bolj uporabna za prakso. Za to so nam vaši odzivi neprecenljivi.** Hvala! To najdete na **strani 6**.

1. AKTIVNOSTI

Te lahko po želji in zmožnostih ter po potrebi kombinirate, za večino lahko mlade vzpodbudite, da jih izvedejo čim bolj samostojno ali celo sami.

Aktivnost 1

Uvod

Preberite zgodbo ali njene izseke:

- odlomek **od str. 9 do str. 15**: Mumija, Za lajkat;
- odlomek **od str. 72 do str. 82**: Orehi iz Bosne, Za vedno izbrisani, do konca zradirani, Pravo ime;
- odlomek **od str. 157 do str. 170**: To je Slovenija, Slovenija, Slovenija!, Čisto taprave straže, Slovoni.

Z mladimi odprite **razpravo** o knjigi, morda si lahko pomagata s predlaganimi aktivnostmi.

- Vam je bila knjiga všeč? Zakaj ja in zakaj ne? Kaj menite, da je glavno sporočilo zgodbe?
- Kaj Lara spozna na koncu? Kako to vpliva na spremembo njenega počutja?

Delo v skupinah

Mlade razdelite v skupine in jim razdelite vprašanja – lahko vsem skupinam vprašanja o isti temi ali vsaki skupini drugo temo:

TEMA **NASILJA V DRUŽINI**: (odlomek od str. 9 do str. 15: Mumija, Za lajkat)

- Česa Lara ne zmore?
- Ali menite, da je Larina situacija pogosta?
- Kaj se na koncu spremeni – ali institucije odigrajo svojo vlogo?
- K čemu bi si morala družba prizadevati, da bi bilo nasilja v družinah manj oziroma bi se zoper nasilje čim prej ukrepalo?

TEMA **IZBRISA**: (odlomek od str. 72 do str. 82: Orehi iz Bosne, Za vedno izbrisani, do konca zradirani, Pravo ime)

- Kdo od Larinih sorodnikov je bil izbrisan?
- Kakšne so bile posledice izbrisa za Larino družino – ali še vedno trajajo?
- Ali menite, da je rasizem omogočil izbris? Menite, da rasizem ostaja del družbe, v kateri smo?
- Kako bi lahko bolje zagotavljali prepoved diskriminacije in pravico do enakopravnosti?

TEMA **BEGA IN BEGUNSTVA**: (odlomek od str. 157 do str. 170: To je Slovenija, Slovenija, Slovenija!, Čisto taprave straže, Slovoni)

- Pred čim ali zakaj ljudje navadno zbežijo? Kaj iščejo?
- Kako sta si zgodbi Lare in Nur podobni in v čem sta drugačni?
- Kaj je Lara našla med ljudmi, ki so pribežali v nasprotno smer od te, v katero je želela zbežati sama?
- Kaj je pomembno zagotoviti, da ljudem ni treba bežati?

Skupine prosite, da predstavijo svoje odgovore. Če ocenite, da bi bilo koristno, jim lahko dodatno predstavite teme z vidika človekovih pravic s pomočjo materialov, ki jih najdete na spletni strani Amnesty:

- nasilja (<https://sola.amnesty.si/predlogi-za-izvedbo-delavnic.html>),
- izbrisa (<https://www.amnesty.si/izbris/>, <https://www.akademija-amnesty.si/izobrazevanje/izbris/>)
- begunstva (<https://sola.amnesty.si/begunci>, <https://sola.amnesty.si/migracije>)
- antirasizma (<https://www.amnesty.si/pricevanja-o-rasizmu-in-diskriminaciji/>)

Aktivnost 2

Delo v parih

Mladi naj se razdelijo **v pare na podlagi velikosti dlani**. Vsak par naj se pogovori, *ali mislijo, da je Lara pogumna ali ne*. Nato naj se postavijo na stran razreda, ki predstavlja, da je pogumna ali da ni oziroma nekje vmes. Vsak par naj predstavi svoje argumente oziroma razmisleke, ki jih zabeležite na tablo.

Mlade prosite, naj podelijo *izkušnjo, ko menijo, da so bili pogumni, ali je bil nekdo pogumen za njih. Kako so se počutili in kakšne so bile posledice?*

Skupaj napišite na sredino večjega lista **»Pogum«**. Vsak naj doda eno besedo, risbo ali misel, ki jim predstavlja ali pomeni pogum.

Aktivnost 3

Delo v skupinah

Mlade razdelite v 4 skupine in vsaki skupini razdelite listke z enim od vprašanj/z eno od nalog spodaj:

1. Opišite Larin odnos z očetom in kaj vas je pri tem presenetilo?
2. Kdaj menite, da je bila Lara najbolj razočarana nad svojo mamo? Je to spremenilo njena čustva, navezanost na mamo?
3. Kdo je Lari predstavljal varno zavetje, ko ni vedela kam in je bila v največji stiski? Zakaj menite, da je temu tako?

4. Kaj je Lari srečanje in sodelovanje z ljudmi na begu prineslo in ponudilo? Za kakšno osebo se je izkazala Lara v teh trenutkih?

Skupine naj se pogovorijo in nato vsem skupaj poročajo o tem, kaj so se pogovarjali, ostale pa vzpodbudite, naj se odzovejo, ali se strinjajo z zaključki skupine, ali bi sami dodali še kaj.

Aktivnost 4

POSAMIČNO DELO MLADIH

- Mlade prosite, da si izberejo en **stavek**, ki jim je najbolj ostal v spominu, ali za katerega menijo, da najboljše opiše Laro, ter ostalim v razredu pojasnijo, zakaj so izbrali ta stavek. Stavke lahko napišete na velik plakat ali mlade vzpodbudite, da ga ilustrirajo, ter plakat_e razstavite v razredu ali po šoli.
- Z mladimi lahko izvedete aktivnost **najpomembnejših besed v življenju**, ki jih oblikujete kot kartice za učenje novega jezika. Kako to izgleda, si lahko pogledate na karticah, ki so jih mladi oblikovali leta 2016 (več tu: <https://sola.amnesty.si/novice/zbirka-jezikovnih-kartic-tudi-v-digitalni-obliki.html>).

Kako reševati stiske?

Z mladimi se pogovorite, ali menijo, da imajo v svojem življenju **dovolj zaupanja vrednih oseb** in **varnih prostorov**, kjer lahko spregovorijo o stvareh, ki jih skrbijo.

Vzpodbudite mlade, da se povežejo v šolsko skupino Amnesty ali se pridružijo širši skupnosti aktivistk in aktivistov slovenske Amnesty. Ti med drugim redno **berejo palestinsko poezijo**, pišejo **apele v Mreži nujnih akcij**, organizirajo **literarne in pogovorne dogodke**, razstave in druge aktivnosti, s katerimi krepijo ozaveščenost in spoštovanje človekovih pravic.

Mladi lahko za več informacij sami ali v okviru mentorirane šolske skupine Amnesty pišejo na **aktivizem@amnesty.si** ali **maja.pan@amnesty.si**.

Spodaj sledi list, ki ga lahko natisnete in razdelite mladim kot vzpodbudo, da sami organizirajo aktivnost ob Noči knjige. Ponudite jim lahko tudi zgornje predloge, vire informacije in izhodišča, če bi jim prišla prav.

2. PREDLOGI ZA SAMOSTOJNO DELO MLADIH

Delaš lahko sam_a ali pa v paru ali skupinici, ki si jo poiščeš. Ali lahko za svoje delo navdušiš še koga? Čim več stvari poskušaj_te narediti **samostojno**, po svojih idejah, zamislih, kar pa ne pomeni, da moraš vse narediti sam_a – poišči pomoč, podporo.

- Ti je bil roman všeč? Bi ga lahko **brali skupaj s sošolci na maratonskem nočnem branju**? Ali bi prebrali le izseke? Jih **ilustrirali**, ali morda **del zgodbe zaigrali, posneli kratki video**?
- Imate **bralni krožek**, na katerem debatirate o prebranih knjigah? Je morda sedaj pravi trenutek, da ga vzpostavite? Pri tem so lahko v pomoč vprašanja na prejšnjih straneh ob posameznih temah.
- Katere teme, povezane s človekovimi pravicami, prepoznate s sošolci in sošolkami v knjigi? Vas zanima izvedeti še kaj več? **Napisati o kateri od tematik članek ali esej** o prebranem romanu?
- Bi želel **organizirati in povabiti na literarni pogovor z avtorico knjige**? Pišete na sola@amnesty.si – avtorica Draga Potočnjak je z Amnesty v stiku in bo z veseljem prišla.
- Misliš, da so v tvojem okolju mladi s podobnimi težavami in v primerljivih okoliščinah kot Lara? Se ti zdi, da bi bilo pomembno zbrati njihove zgodbe in o tem spregovoriti? Kako bi to lahko naredili na nevsiljiv in zaupen, podporni način? Bi njihove **izkušnje ali nasvete Lari zbrali na plakat**, ki bi ga obesili v šoli?
- Na šoli lahko organizirate tudi razstavo o izbrisanih ([poglejte tukaj, kako izgleda](#)) ali pa zbirate izkušnje z rasističnim ravnanjem ali govorom na šoli ali pa v svojem okolju ([tukaj več](#)).

Bodite pogumni, in n'č bat!

3. POROČILO O IZVEDENIH AKTIVNOSTIH Z EVALVACIJO

1. Prosimo vas, da nam v roku tedna dni po izvedeni aktivnosti na sola@amnesty.si posredujete naslednje informacije:
 - o **Ime šole in učitelja_ice**, katero **knjigo** ste brali.
 - o **Dogodki ali predmeti**, med katerimi se je bralo in izvajalo aktivnosti.
 - o **Povezave na objave o dogodku** (na spletni strani šole ali na družabnih omrežjih)
 - prosimo vas, da nas **vkjučite** v svoje objave: na [FB Amnesty Slovenije](#), na [IG: Amnesty Slovenia](#)
 - o Telefonske številke in kontakte učiteljev, ki jih zanima sodelovanje z Amnesty in se želijo vključiti v [WhatsApp skupino naše Šole človekovih pravic](#) in/ali prejemati [šolski novičnik](#).
2. Na sola@amnesty.si nam, prosimo, posredujte tudi **vsaj eno fotografijo dogodka ali izvajanja aktivnosti z Noči knjige**.
 - o Prosimo, **fotografijo pripnite v mejl**; ne je vstavljeni v wordov dokument, ker to poslabša njeno kakovost.
 - o **Dopišite, kako naj navajamo avtorstvo fotografije ter da se strinjate, da Amnesty fotografije objavi** v svojih tiskanih in elektronskih komunikacijskih kanalih.
3. Izpolnite **evalvacijo** na tej povezavi: [Evalvacija Noči knjige 2026 – Fill in form](#): z veseljem priskrbimo knjige in spremljevalna gradiva, a želimo, da so ta čim bolj koristna, zato **vas lepo prosimo za vaš odziv**.

Na sola@amnesty.si nam pošljite tudi podatke (ime in priimek ter kontakt) **mladih, ki želijo sami ali skupaj z drugimi sodelovati v aktivnostih Amnesty**, tako da bi v prihodnjih mesecih ali naslednje leto sami organizirali dogodek o človekovih pravicah (ob Noči knjige ali ob Pišem za pravice), ali bi se udeležili junijskega vikend tabora Amnesty za mlade. Sodelujočim šolam bomo poslali tudi natisnjene **kazalke za knjige**, na katerih bodo mladi lahko označili svoj interes.

Če imate kakšna vprašanja, ne oklevajte in nam pišite na: sola@amnesty.si.

Hvala za vso vaše delo in trud. Uživate v branju, razpravljanju in ustvarjanju! 😊

Skupaj delujemo za boljši jutri.

Ekipa Amnesty International Slovenije